

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű hirdetések alkalmával a legelőbb 10 forintig minden nap... Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságunk ára 50 krajczár.

„Műveltség”-ben megjelent... Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságunk ára 50 krajczár.

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve, egy évre 10 forint... Egyes szám 5 kr.

Sárga-fekete.
Tehát a kormány párt megszavazta a sárga-fekete zászlót, mint a magyar honvédség jelvényét.

Tudjuk, mivel védelmezik a kormány pártot ezt a törvényszegést: azzal, hogy a sárga-fekete lobogót a honvédség nem mint zászlót, nem szimbólumként, hanem csak jelzésre használja.

Mi az igazat megvallva, el voltunk készülve a szardai szavazásra. Az a többség, melyet Tisza Kálmán a magánérdek hálózatával tart össze...

Hogy az udvar és az osztrák tábornokok a fennforgó kérdésben mit parancsoltak a kormánynak, az már az ismeretes monori eset alkalmával történtek után előre tudható volt.

A „DEBRECZENI” TÁRSZÁJA.
A temetőben.
Halottak estéjén magam is elvándorlok a sírkertbe, hogy kegyelettel emlékezzem meg szeretteimről.

De ha az életben bű, gond ér, mi velem is gyakran csak úgy megtörténik, mint más szegény halandó emberrel... „Édes lesz ott megpihenni, Ódalenn már nem fáj semmi!”

— vagy lelkem satyrikus daemonja hajt a sírok közé, hogy még a halálban is az élet komikumát fürkészsem, s fölkapzágjak ama drasztikus gondolatnál, hogy egy embert, ki évek hosszú során át küzd, fárad, alkot, hirtér, dicsőségért, s halhatatlan névért...

Elkezdtek a sírok közt bolyongani. Olvasom a sírkövek, a fejták fölíratait, s a helyett, hogy a holtak emléke meghatná, s mint illik, szomorúsággal töltön el lelkemet,

tökkel is védeni fogják s inkább arcuztítják a törvényt, sem hogy ne engedelmessékedjenek a legfelsőbb helyről kapott parancsnak.

Tisza Kálmántól és br. Fejérváritól tehát mi a legtermészetesebbnek tartjuk ezt a magatartást. Azon csodálkozunk, multjok után, ha nem így cselekednének.

Hát valóban olyan édes az a hatalom, igazán olyan igézetes valami az a miniszteri tárca, hogy az emberek ha egyszer beletűtek a bársonyszékbe, sem hogy megváljanak attól: inkább feláldoznak elvet, meggyőződést, törvényt, igazságot, nemzeti érzést?

Valóban annyira meg már ez a kormányrendszer és a Tisza-politika csűrőcsavarása, hogy az embereket képes lesz mabolnap örültebe vinni és kétségbeesíteni a legelemibb igazságok iránt.

Hazafigasgból, mert kétségtelen, hogy ez érdekes olvasmányok kedélyemet mindinkább földerítik, s nem ritkán dévaj jó kedvre hangolják.

Mit is beszélnek az építáfumok? Emberei gyarlóságok: hiúságot, gőgöt, sok ostobaságot, s még több bolondságot. Azt hiszem, nemcsak én, hanem t. olvasóim közül akár hányan meggyőződtek már az állításom igazságáról, a kik a sírfeliratokat figyelemmel olvasták.

Szerintem sehol sem oly találó, mint épen e téren, a francia példaszó, hogy: „Du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas.”

— „Itt nyugszik Kis Pál, Született Debreczenben. Meghalt Haszágában.”
A szokás, a sírokat emlékkövekkel, — sírköveliratokkal megjelölni, mondhatni, az emberiséggel egykorú, s annyira őskéletű, hogy már a legrégebb népeknek is feltalálható.

ha Fejérváry br. nem alkalmazza a sárga-fekete zászlót, vagy ha Tisza Kálmán és miniszterterátsái nem vállalnak szolidaritást Fejérváryval: akkor 5 Felsőge a király elé léptek és imigyen szólottak volna:

»Uram király, felséges ur! Engedd meg legkegyelmesebben, hogy a te magyar királyi honvédségednél minden körülmények között kizárólag a törvényben megirt magyar nemzeti lobogó használtsáék, és ne kívánd a sárga-fekete lobogót, mert az, mint százados szenvedéseinek, elnyomatásának, alkotmányá lábbal-tiprásának szomorú jelvénye, gyűlöletes egész hű magyar néped előtt.

Igen ám, de ha a miniszterelnök és honvédelmi miniszter ur ilyen férfiasan öszinte és igaz magyar szókkal lépett volna 5 Felsőge elé, akkor 5 exciaiák magyar nemzeti érdeket, magyar nemzeti érdekeiket, a magyar államiság érdekeit védelmezték volna és nem a saját egyéni érdekeiket és főkép nem: — a tárczájukat.

— Belföldi hírek. Budapestnek érdekes vendége volt e napokban. Guido Marx toledo (Ohio állam) főpolgármester járt fővárosunkban, ki jelenleg az iparoktatást tanulmányozza Európaszerte.

Kétségtelen, hogy a régi siratok, a történelemre nézve nagy fontossággal bírnak. Fog-nak-e a maiak is az utókorra a mi történetünkről beszélni? Ki tudná megmondani?

Népek, melyek irni nem tudtak, leg-alább sírkövekben hagyták vissza az utókor-nak, egykori létezésük emlékeit. Észak-Ázsiában gazdag sírköveket találtak, melyek történelem-előtti időkben élt népekről tanus-kodnak, melyeknek még csak neveit sem ismer-jük.

A rómaiak kiváló kedvelői s kultiválói valának az építáfumoknak. Sokan közülök még életökben megcsinálták saját sirirataikat. E tekintetben a rómaiaktól mi is sokat tanultunk, és siriratainkon mai napság is találkozzunk a római építáfumok jelmondataival, minők: — „Requiescat in pace!” (Nyugodjék békével); — „Sit tibi terra levis!” (Legyen könnyű a föld neked); — „Memento mori!” (Emlékezzél a halálra); stb.

Napjainkban a temetők, kivált nagy városokban, valódi megbámulni való jkiállításai az építészeti s szobrászati remekeknek, melyek között némely mauzoleumok és sírreljékek kincsekbe kerültek. Párisban a híres „Père la chaise”. Budapestben a kerepesi-nti temető nemcsak arhitektonikus és művészeti, de történelmi tekintetben is nevezetességek, a mennyiben amabban Franciaország, emebben hazánk leguagyobb kitűnőségei közül szá-

tesz egy nagy szabású fővárosi tériintézet létesítése céljából. — Galimberti nuncius Esztergomból visszautazott az osztrák fővárosba. — Strossmayer felebbezzése. Tudvalevő, hogy Strossmayer pobbant kiterjedésű erdősegeit, melyekben minden hatóság ellenőrzés nélkül üzte az irtást, zárgondnoksg alá helyezték.

— Országgyűlés. A képviselőház csütörtöki ülésében elfogadván végleg is a magyar-horvát pénzügyi egyezményt, mentelmi ügyeket tárgyalta. Ezek során Csatar ügyében, melyeket referált Gaál Jenő referált, a mentelmi bizottság javaslataihoz képest úgy határozott a ház, hogy Csatar mentelmi jogát két esetben felfüggeszté, egyben nem.

— Kőlföldi hírek. A török szultán, mint Konstantinápolyból jelentik, az utóbbi néhány év alatt rendkívül megöregedett. A szultán orgyilkosoktól fél, ezért ritkán mutatja magát nyilvánosan.

mosan aluszszák örök álmaikat. De az elhunytak iránt való kegyelet nemcsak elhalt nagyjaink sírjai fölé emelt monumentális emlékeket: hanem e tisztelgetésmű szokás, egy a művelt, valamint a legprimitívebb népeknek is annyira meggyökeresedett, hogy a legegyszerűbb család is igyekszik, tehetségei szerint, elhunyt szeretteinek örök nyugvó helyét valamelyes emlékekkel: egy szerény keresztcskével, egyszerű emlékkövel, vagy fejfával megjelölni. Igen természetesen aztán, hogy ez emlékelek megfelelő siriratokkal, építáfumokkal adják tudni a halandóknak: kinek hamvait örzi a megjelölt sírhant alatt a hála és kegyelet.

— Itt nyugszik Kis Kinek neve János is, Nem valami híres fia-kália, hanem földérből dolgozó csizmadia mester Miskolczon stb.

Weber, a németek hírneves humoristája, „Democritos” cz. klasszikus művének, „Komische Grabschriften” czim alatt

ÁNK. háztartási cik-
BEN.
a pontos ki-
és gyári árak
az őszi és téli
ujjannan érke-
gyavválaszték-
endezett Dit-
Brünnér-féle a
ak elősmert
nyú salon,
asztali petro-
pát, s minden
tózó cikkekek
ktárát.
ztelettel
TYZKY ENDRE.
jegyzékek ki-
bérmentve.
is.
mentes bekl-
egelősebb és
pennsát.
6-évi gyár.
1889.
1889. sz. a.
zet
Korona-forrás
ust
a
ban
nabb
és
más
emü
vat-
n 1
pr-
nek,
és
vere
Hírnyelvi Könyvtár

király Sir Henry Simmons tábornokot Malta- sziget ügyében „külön küldetéssel bízta meg a pápa ő szentségénél” — vagyis Anglia hivatalosan követet küld Rómába. Csaknem 200 esztendő óta most történik ez először — A párisi világkiállítást szerdán zárták be nagy fényvel. A kiállítás nagyszere- rűségéhez méltó volt a zárónapely nagyszere- szerűsége, — mely alkalommal — jelemlő volt számát — 500 000 látogatót — Királyunk szerdán délután indult el Konstantinápolyból. Hajón utazik Velenczébe, honnan egy-két napra Monzába ráadul az olasz királyi csalá- dához s azután osztrák területen át utazik haza. Ez alkalommal Innsbruckban királyunk Ferencz József ő Felsége is üdvözölni fogja átutazó szövetségését. — Bismarck her- czeg és Kálnoky gróf találkozására német hivatalos körök szerint a legbensőbb s a legszélyesebb volt, s ebben a két állam szoros benső viszonya nyert kifejezést. Azt is állítják, hogy a friedrichsruhei látogatás a fennforgó nemzetközi kérdésekkel állt kapcsolatban s pozitív megegyezésre vezetett. Az értekezlet tárgya első sorban a czár berlini látogatása és Bulgária volt. — A z o s z t r á k - m a g y a r u r a l k o d ó — az eddigi intézkedések szerint — f. hó 12-én utazik el Budapestről Innsbruckba, a hol 13-án fog ta- lálkozni Vilmos német császárral és nejevel. Kréta s z i g e t e n u j a b b z a v a r o k v a n n a k kilátásban. El van terjedve az a hír, hogy több krétai, kik utban vannak Athén felé, az ott levő forradalmárokhöz fognak csatlakozni, hogy azoktól újabb támogatást, fegyvereket és löszert kapjanak. — A német birodalmi gyűlés a szocialista törvényjavaslatot 28 tagból álló bizottsághoz utasította. — A t h é n b ő l j e l e n t i k, h o g y a w a l e s i h e r c z e g o d a é r - k e z e t t, a z o r o s z t r ó n ö r ö k ö s p e d i g v a s á r n a p u t a z i k o n n a n e l. — A f r a n c z i a p á r t m o z g a l m a k. A francia képviselőház összes pártjai megkezdtek előzetes értekezle- teiket. A republikánusok azt határozták, hogy 11-én előterjesztet, azután pedig nagy párt- gyűlést tartanak, melyre az összes köztársasági képviselők meghívottak. A gyűlés feladata az elnök és a jegyzők kijelölése lesz, mi vita nélkül, egyszerűen szavazás útján fog történni. A képviselőház 12-én tartja első ülését a kor- elnök vezetése alatt, de nyomban ideiglenes elnököt választ, ki azután a ház igazolási munkálatait vezeti.

KARCZOLATOK.

(Szónokok és nyelvelők. — A világkiállítás végén. — A praedikátumok. — Micsoda bór? — Költői diploma. — A Mórca-ügy. — Bécs egyetlen szövetségese. — A tizedik év. — Megy a diva.) Mikor Andrassy Gyula gróf, a véderó- vita alkalmával, hatalmas beszédet mondott a z ó n á l l ó m a g y a r h a d s e r e g e l l e n, akkor Gyulai Pál a beszédet felvette az „Ol- csó könyvtár”-ba. Bizonyára a „prolitte- ris et artibus”-rendjelért való halálját akarta bebizonyítani Gyulai ur, a mikor a népszerű vállalatban közrebocsátott egy olyan beszédet, a mely a nemzet egy jogát játsza át az udvarnak. Mert ha szónoki remeket kívánt volna terjeszteni, akkor — a modera magyar parla- mentarizmus dicsőségére — kiadta volna Ugron Gábornak ugyancsak a véderó vitában, hanem az önálló magyar hadsereg mellett elmondott beszédét.

egész sorozatát adja az általa egybegyűjtött tréfás siriratoknak. Nekem is van ilyenét gyűjteményem, melynek nagy részét a helybeli temetőkből szedtem össze; ezekkel azonban nem akarom esuttal t. olvasóimat mulatlatni, részint azon okból, nehogy valakit megsértsek, — részint pedig főleg azért, hogy aki azokban gyönyörködni akar, vegye magának azt a fáradságot, mint én, keresse föl azokat sirkertjeinkben. Mondhatom az így nyert szó- rakozás bőven kifizeti a fáradságot. E helyett inkább úgy teszek, mint a „Szellemi omnibusz” hírhedt írója, A szala J. aki művének javarészt szintén Weber „Democritos”-ábel puskázta ki, — én ide iktatok néhány érdekesebbet a Weber által egybegyűjtött komikus siriratok közül. Ime:

Hic jacet Jodocus, Qui fuit Romae coquus. De gratia speciali Mortuus in Hospitali. (Itt nyugszik Jodocus, ki Rómában szá- kács volt. Különös kegyelemből meghalt az ispotáiban.) Heus! hic est situs M. Biermann, bibulus. Qui dum vixit, Aut bibit, aut minxit. (Ime itt nyugszik M. Biermann, a korhely, aki mig élt, vagy ivott vagy v...) Gróf Clermont, Citron nevű kedvenc kutyája tetemei fölé e siriratot helyezte: Citron Citron, qui sans peut-être Avait plus de sens, que son maitre. (Itt nyugszik Citron, akinek kétségkívül több esze volt, mint a gazdájának.) A német siriratok közül érdekesebbek a következők: Hier liegt Schullehrer N. im grünen Gras, Der so gern Blutwurst und Sauerkraut ass; Er lehrte die Knaben das ABC. Gott sei ihm gnädig! Er kommt mit meh! (Itt nyugszik N. iskolamester a zöld

Ez a szónoklat s Irányi Dániel- nek, a vádirólírány indoklásul elmondott beszéde, oly szónoki remek, a minők az ön- álló és független Magyarország eszméje mel- lett Kossuth óta nem mondattak. Ezeket fog- ják a jövő nemzedéknek az iskolában tanítani s nem a Tisza Kálmán tyukprókátorkodá- sait, a melyeket még Gyulai Pál sem merne felvenni népies, vagy iskolai czélú vállalatba. Oly lapos, oly csunya, oly hazafiatlan valamennyi.

Mert Irányi Dániel és Ugron Gá- bor szónokok Tisza Kálmán pedig csak — nyelvelő!

A párisi világkiállítás nov. 6 kán bezá- ratott.

Mily fényes volt ott minden s mily hasz- nára, mennyi dicsőségére vált az abban részt vett nemzetek iparának és kereskedelmének! A Tisza Kálmán német rendjellel jutal- mazott szolgai csuszás-mászása elvonta nem- zetének iparától ezt a hasznat, ezt a dicső- séget!

Mily rend, a személyes és vagyon- biztonság mily példányszerűsége uralkodott az egész fényes időszak alatt!

A százezrekre menő német orszá- gi látogatóknak sem volt ez ellen panaszuk. A Boulanger-mozgalmak s a választások alatt sem történt semmi baj.

Tisza Kálmánnak bátrana oda kiálthatja az általa oly botorul megsejtett francia nemzet Geniusa azt, hogy „Rágalmazó! Denunciáns! Balga!”

De nem kiálta. Észre sem veszi a vén gyereket. A budapesti sérelemért elégteltelt nyert — Turinban!

Zólyomgye főjegyzőjét dr. Huszágh Istvánt valaki bepörölte a „s ó s h a r t y á n i” előnévnek állítólag jogosulatlan használá- táért s e tárgyban a miniszter vizsgálatot ren- delt el.

Egy magyar nemes, a legjobb készült- ségű közigazgatási tisztviselőik egyike, sok jóra- való hazafias mozgalom megindítója s támoga- tója a sláv ajku megyében, vagy jogosan (a mi ki foghat derülni), vagy jogtalanul, de ak- kor csak t é v e d é s b ő l, felvesz egy előne- vet s annak (mint jóra való uri ember) min- denesetre csak becsületet szerzeszet.

A miniszter mégis komoly számba veszi a főjegyző ur ellen indított feladást. Pedig szemet szokott hunyni a sok történelmi nevet bitorló, az y végbetűt (50 kr leszurása mel- lett, vagy a nélkül) jogosulatlanul használó zsidó kedveért, a kik gyakran beestelenitik meg a Rákóczy, Zrinyi és Teleky neveket az által, hogy a bünyenítő törvényszék elé hur- czolják.

Bizony boldog egy állapot! A praediká- tumok mániáját az élclapokban kellene osto- rozni s nem komoly vizsgálat tárgyává tenni.

hant alatt; aki mig élt, nagyon szerette a véreshurkát savanyu káposztával. Ő tanította a gyermeket abc-re. Isten legyen neki irgal- mas! Ő már nem tér többé vissza.)

Ah, ah, ah! Hier ruht der Herr von Eselsbach. Gestorben am Bauchweh! Au weh, au weh, au weh!

(Ah, ah, ah. Itt nyugszik Eselsbach ur. Meghalt gyomor görcsökben. O veh!)

Hier ruht Hans Gaspar Grobian, Ein Klotz, wie es einen geben kann. Läger nicht ohne Hut im Grab, Er zog ihn selbst vor Gott nicht ab.

(Itt nyugszik Grobian Gáspár Hanzi, egy tuskó, aminőnek párja nincs Ha a sirban is kalap volna a fején, Még az ur istent se sü- vegelné meg!)

Hier ruht mein Weib. Gott sei's gedankt. So lange sie lebte, war nur Zank. Geh, Wanderer, gehe flugs von hier, Sonst steht sie auf, und zankt mit dir.

(Itt nyugszik a feleségem. Istennek hála. Mig élt, veszekedő nyelve soh se pihent nála. Jámor utas, kotródjál el mihamarább innét. Mert fölkel s a veszekedést veled kezdi ismét.)

Mem Weib deckt dieser Grabstein zu. Für ihre und für — meine Ruh!

(Az én kedves feleségem fekszik itt e sirban. Azóta van neki s nekem — csüdes nyugodalmam.)

Tréfás és amellet szellemes köztők egy színész sirirata: Hier liegt ich nun. Das Stück ist aus. O, publicum, ruf mich heraus!

(Itt nyugszom. A darabnak vége. Kedves publikum, hívj ki még egyszer!)

S egy orvosé: Hier ruht mein lieber Arzt, Herr Grimm. Und die er heilte neben ihm. (Jó Grim orvos urat födi a sirhant ott. S körülte mindnyáját, akiket gyógyított.)

Az angol tréfás siriratok közt egyike a legérdekesebbeknek a következő epigramm:

Dr. Huszágh István ur hivatalbeli utódja Grünwald Béla, szintén z ó l y o m m e g y e i demokrata képviselő urnak, a középkori hagyományok merész ostorozójának, ki e na- pokban juttatta nyilvánosságra a maga közép- korból származó nemes-voltát.

A vádirólírány alkalmából a „Pesti Hir- lap” írja, hogy „ez uttal a kormány- párt öltözött tigrisbőrbe; ő használta a népszerű „nem-e-t.” Tévedés.

A mostani kormánypárt, az egykori tig- risek, rég levedlették a tigris-bőrt.

A miben néha-néha mükedvelősködnek, az inkább oroszlan y b ő r n e k látszik. Ámbár nekik minden bór jó, csak elég v a s t a g l e g y e n.

Szegeden, ugylátszik, iskolát csináltak. A kormánypárti, igen jól szerkesztett „Sz. H.” (lehet tehát kormánypárti lap is jó, csak szerkeszteni kell) írja a kö- vetkező tréfát:

A napokban hogy itt járt Gáspár Imre debreczeni szerkesztő, benutatták neki Sze- ged város egyik „mozgó specialitását”, a k ö l t ő t.

Gáspár ismerte már őt hírből. Így hát szivesen szorított vele kezét. A költő meg volt hatva.

— „Szeretnék a verseiből közölni,” — szölt Gáspár — „nem küldene be néhányat?” — „Szíivesen” — felelt a költő.

— „Föltéve, ha letette már a költői vizsgát.”

A költő zavartan mentette magát s az- óta folyton zaklatja Pósa t hogy állítson ki neki egy költői oklevelet!

Bizony manapság annyira elszaporodtak a hazai rimelők, hogy rendőri engedély nél- kül még tilossá válik a versírás.

Adó alá kell vetni. Mit szól hozzá Wekerle ur?

Budapesten jártunkban — természetesen — sokszor szóba kerültek a Mórca-család rémeseményei. Egyik elsőrendű jogászunk a többi között azt jegyezte meg, hogy a meny- nyire a hírlapi közleményekből kivehető, a debreczeni rendőrség ezuttal nem tanusított valami éles elmű magaviseletet.

Csodálatosnak tartotta a kiváló jogász példát azt is, hogy a rendőri kutatás nem terjedt ki arra a körülményre, miszerint csak- ugyan kapott-e d. e. levelet öv. Mórca és a leánya s volt-e abban szó arról, hogy Mó- ricz Józsefet kivégzik, vagy nem?

Ha arról lett volna szó, Mórcaék bizo- nyára nyomban közölték volna a levelet az ügyvédvel, vagy bizalmas öreg nőcseléd- jökkel.

De ilyen levelet — bár ma már tudva- levő, hogy Mórca Józsefnek volt alkalma tit- kos levelezéssel folytatására — nem kaphat- tak. Holdházi apát, a József főherczeg gyer- mekeinek nevelője, ugyanis hónapok előtt meg-

Here lies John Small. And that is all. — melyet tót-magyarokkal talán ilyenképen lehetne travestálni:

Itt nyugszik Jano Nazremi. Zegyeb semmi.

— S ha egykor valaki engem is érdeme- sitene arra, — fejezi be a szellemes Weber, idézett fejezetét, — hogy hamvaim fölé építá- fumot írjon, a következő siriratot ohajtanám számomra:

Hier ruhen meine Gebeine. Ich voll!, es wären Deine! — Amit egy fűzfapoéta valamikor akként travestált:

Itt nyugszom én, olvasd te. Olvasnám én — nyugodnál me.

S ha a tréfás siriratok száma, köztapas- talás szerint, kitogyhatlan, bizonyára nem ke- vesebb azoké sem, amelyek valóban — boss- sz a n t ő k. Ilyenek főképen azok, melyek egyes elhunyt embereket, mint derék hazafiakat, jeles férfiakat, nagy tudósokat bőkezű adako- zókat stb. — agyabőbe dicsérnek, kiket pe- dig a közélet épen ellenkező tulajdonságaik- ról ismert. Innérd eredt ama találó olasz pelda- s z ó: „Bugiardo piu d'un epitafio.” — „Rutabul hazud mint egy sirírlirat.”

Mint hogy pedig a komikumnak is meg- van a maga tulajdonsága, mindebből az a ta- nulás, hogy, ha kegyeltjeink vagy szeretteink hamvainak nyugó helyét, kétségkívül helyes és jó szokás szerint, emlékkövel és építá- ummal akarjuk megjelölni, legjobban cselek- stünk, ha e tekintetben a latin példaszót kö- vetjük: „De mortuis nil, nisi bene.” — „A halottakról jót vagy semmit,” — amit egyeb- kint még helyesebben és okosabban így for- mulázunk: „De mortuis nil, nisi verum.” „A halottakról semmit, vagy igazat!” S ha ez utóbbit szigorun követjük, akkor építáfu- mainak sem komikusak, sem bosszantók nem lesznek, — hanem méltók ama hely magasz- tasságához és szentségéhez, a hol alkalmaz-

írta a lapokban megjelent levelében, miszerint „attól fél, hogy az ítélet a ha- lálnál is rosszabb lehet.”

Miután ma tortura, kinzópad, kinzoka- marák és kivallatás már a katonaságnál sem divnak, a „halálnál is rosszabb” sors nem lehet egyéb, mint az élethosz- szig való börtön. Ez rosszabb sors lehet a halálnál is, de vannak esetek, a me- lyek remélhetővé teszik az évek mulva bekö- vetkező megkegyelmezést. Ennélfogva Mó- ricz Erzsike, ki — számtalan ösmerősei előtt tett nyilatkozatai szerint — csak azon esetre szándékozott magát és anyját megölni, ha bátyját halálra ítélik: az élethossziglani börtönre szóló ítéletből inkább meríthetett volna reményt, mint végkétségeesést.

Mórca Erzsike néhány nappal előbb még bizott bátyjának kiszabadulásában s an- nak elemozsát is küldözgetett, sőt Mórca Józsefnek egy a lapokban közzétett f. e. okt. 10-iki, tehát nem is régi keltezésű levele sem mutat arra, hogy Mórca József halálos íté- lettől félt volna, sőt inkább „az egészségének helyreállításáról” ír, aránylag eléggé nyugodt hangon s ítéletét csak „nehány hét mulva” várja, tehát az újabb katasztrófa bekövetke- zése, okt. 18-ika után.

Föltéve már most, hogy a szerencsétlen leány azért határozta el magát rémes tettére, mert bátyjának kivégeztetéséről kapott akár i r o t t, akár szóbeli közlést: utá- na járta a rendőrség az ontény kiderítésének, hogy kitől nyer- hettek a szerencsétlen nők ilyenforma értesülést és volt-e valaki, a kinek (a rajongó, a fé- lig örült leány eltökéltése fel- lőt tudomással bírva) érdeké- ben állott tily katasztrófa elő- idézése?

Mi — természetesen — nem szolgálhat- tunk felelettel, mert ugy tudjuk, hogy rendőri körökben, velünk együtt, öröklött elmezavar kifolyásának tulajdonitják az esetet.

Nagy a gyanuk, hogy Oroszország és Németország szépen kibékültek a hátunk me- ggett. Nem hibája látogatók egymást a csá- szárok. Még a szultánt is.

Attól félek, hogy Bécsnek már csak egyetlen-egy szövetségese van

Ez pedig nem egyéb, mint a magya r n e m z e t i z á s z l ó!

Kossuth Lajos nagy hazánkfát t i z e s z - tendő előtt fosztották meg magyar honpolgári jogától s ime, éppen az utolsó esztendő lejár- takor merülnek fel mindazok a dolgok (25. §, a jól irányított vád alá helyezési indítvány, véderó vita, monori esetek sat.) a melyek oda működnek, hogy nagy hazánkfia minél előbb — haza jöjjen.

tattak, s méltók ama hegyelethez, melylyel el- huynytainknak tartozunk.

Szent Diodorus, kappadociai érsek azt kívánta, hogy sirkövére csupán e szót írják: „Acarus.” (féreg.)

A Habsburg-dynasztina sirloltja a bécsi kapuczinusok kolostora alatt, méltóságos fénye és pompája által mindenesetre megható. De engem a nagy számu sirloltok közül, melyet láttam, egy sem hatott meg annyira, mint a párisi „Palais des Invalides” templomának ku- polja alatt a nagy Napoleoné. Nem szól itt egy betű sem arról, hogy kinek a sirloltjában vagyunk. De a hely magasztossága, s a fényes boltüregben elhelyezett sarkofág fejedelmi pompája önkéntelenül is elárulja, hogy itt a történelem egyik legnagyobb alakjának ham- vai nyugosznak. Annál mélyebb hatást gyako- rol aztán reánk, midőn a sirloltba lépünk az ennek ajtaja fölött olvasható néhány sorayi fölirat, mely Napoleon végrendeletének utolsó pontját tartalmazza:

„Ohajtom, hogy hamvaimat a Szajna partján temessék el, ama nép kebelében, me- lyet én annyira szerettem!”

M é s z á r o s Lázár az 1848/9-iki ma- gyar szabadságharc egyik hőse, de szeren- csétlen hadvezér, Angliában, Eywood nevű helységben hunyt el, mint menekült, pártfo- gónője, a nemes lady Langdale kastélyában, 1858-iki nov. 8-án. A boldogulata a nemes lady, kastélyától mintegy negyedórai távolság- ban, Titley község sirkertjében temettet- el, s hamvai felé pompás sirmelket állít- tatott.

A szerencsétlenségei közepett is folyvást nyugodt, derült kedélyű öreg hadvezér még életében maga készítet sirja fölé építáfumot, latinul, s ugyanezt magyarul is, mely az ő nemes, egyszerű lelkületét a leghivebben jellemezi. — A latin sirirat következőleg hangzik:

Intus qui est, fuit Lazarus. Pauper, sicuti patronus.

FISCHER JÁNOS
„KEGYELET“ temetkezési intézete
DEBRECZENBEN,
 elvállal temetések rendezését legolcsóbb árak mellett 10 frttól kezdve:
 Teljes temetések halottas kocsikkal vidéken is eszközöltetnek.
SIREMLÉKEK 4 frttól kezdve kaphatók.
 Ércz, élő és francia művirág
KOSZORUK
 ingyen szalagírással, nagy választékban és a legszebb kivitelben kaphatók.
Placz, Czégély-ház Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

MA
 és minden vasárnap délután
 A „MARGIT“ fürdő villanynyal világított dísztermében
 a helyben állomásozó 39-ik gyalogezred zenekara által
CZAPEK PÉTER
 általánosan kedvelt karmester ur személyes vezénylete mellett
NAGY KATONA-ZENEKARI
HANGVERSENY
 tartatik.
 Kezdeté pont 4 órakor. — Belépti-jegy 20 kr.
 Kifűtő ételek és italok pontos és jutányos kiszolgáltatásáról kezeskedik a vendéglős
Szöllősy Gábor.
 Séta-hangverseny után cigány-zene fogja a t. közönséget mulattatni.

506. szám.
 1889.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróság 13,192,89. P. számú végzése által Goldstein Mórné felperes javára Elkán Károly helybeli lakos ellen 110 frt — kr tőke, ennek 1889 év március hó 23. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 36 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 400 frt — kr-ra becsült egy drb szagmentes tisztító kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 14871/1889. P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes gypmesteri lakásán leendő eszközlésére 1889. évi November hó 19-ik napjának d. u. 3 óráját határidőül kitűztetik, és ahoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
 Kelt Debreczen, 1889. évi nov. hó 6 ik napján.
Várady
 kir. bírósági végrehajtó.

STERN IZIDOR

ajánlja dúsán felszerelt
női felöltők és bundák,
KARMANTYUK (MUFF)
 ÉS
PAPLAN GYÁRI RAKTÁRÁT
 nagyválasztékban.
DEBRECZEN,
 miklós-utczával szemben

Kiadó tanyaföld.
 14 nyilas első minőségű tanyaföld az ebesi vasuti állomás mellett bérbe kiadó.
 Értekezhetni lehet a tulajdonos Szikszay Józseffel, a főpiacznai házában.

A brüsszeli 1883-ik évi nagy nemzetközi kiállítás alkalmával olvannyal kitüntetve.
Férfiak számára
Szenzációs találmány!
 Dr. Borsodi es. kir. szabadalmazott villanyos fém-lapja, kipróbálva és jutalmazva, gyengeség ellen használható, mert ez az elgyengült idegeket erősíti s ifju erőt önt beléjük. Előállítás igen kellemes, és csupán a fém-lap észre nem vehető hordása a testen is elég arra, hogy az eredmény eléressék.
 Árak: I. oszt. 55 frt, II. oszt. 40 frt, III. oszt. 30 frt.
 A os. kir. villanyos fém-lapok raktára (Dr. Borsodi szabadalma.) Bécs, I. Weinburg-utca, Nr. 9.
 Kimerítő használati utasítás 50 kr-ért küldetik.

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

BOSZNYAY J.

Czégényi
 DEBRECZEN, Czégély-utca.
 Nagyválasztékban
Női ruha szövetek, Kasánok, Flanellek,
Jó mosó barchetek, tén nagy kendők,
OSIPKE- és JUTIA-FÜGGÖNYÖK,
ÁSVY- és ASZTALTERITŐK,
 mindentéle ruhadíszek, férfi- és női alsó ingek,
MUFFOK, ESERNYŐK,
Női ruhák elkészítése
Vidéki megbízások
 legutolsó divat szerint jutányos ár mellett elvállaltatnak
 legfontosabban eszt. buzítottak.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üz'ete-met az őszi- és téli időnyre

bel- és külföldi szövetekkel
 nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom azok között különösen
brassói szövet készletemet.

Saját üzletemben készült, kitűnő szabású és jó minőségű
KÉSZ FÉRFI- és GYERMEK OLTONYOK

és
UTAZÓ BUNDAKBÓL
 nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közönség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendeléseket
gyors és szolid kivitelben teljesítek.

A t. közönség által tanusított bizalmat megköszönve, kérem szszal ezentul is szerencsételni.

Teljes tisztelettel
SZEDLAK JÓZSEF.

Első verseny!

Arra törekszik az óriási nagy raktár, hogy minél nagyobb pénz forgalmat csináljon és hogy állandó bevásárlásokat szerezzen. Ezért forduljon mindenki a legelső versenyhez, ki nehezen szerzett pénzéért jó, tartós és szép ruhákat akar kapni hihetetlen olcsó árakon, 50 százalékkal olcsóbban, mint bárhol és pedig belekerül egy teljes őszi vagy téli ur öltözet valódi brünni, vagy reichenbergi szövetből, a legszebb színekben, sima, szegély-lyel, vagy a nélkül, legújabb bécsi divat szerint, 1-ső minőségű 6 frt 75 krba, 2-ik min. 8 frt 75 krba, 3-ik min. 11 frt 50 krba, 4-ik min. 25 frtba.
 Külön őszi vagy téli nadrág a fenti szövetekből, 4 új divat, 1-ső min. 1 frt 95 kr, 2-ik min. 3 frt 50 kr, 3-ik min. 5 frt, 4-ik min. 6 frt 50 kr.
 Gyermek-öltözetek a legjobb, legtartósabb szövetből, bámulatos olcsó árakon, 8-13 évesek számára 4 frt 50 kr, 6 frt 75 kr, 8 frt és számára 2 frt 50 kr, 3 frt 50 kr.
 Posztó-kabát tartós, vastag steier-posztó, bé-léssel és különös szép kiállítással 5 zsebbel, valóban csekély árakon: 5 frt 25 kr, 6 frt 50 és 8 frt 50 kr.
 Téli kabátok finom, vastag szövetből Palmerston kabát minden modern színben, a kitűnő szabás által minden testre állító, meleg gyapjútöltéssel, csaknem a munkáért. 1-ső min. 8 frt 50 kr, 2-ik min. 10 frt 50 kr, 3-ik min. 12 frt 50 kr, 4-ik min. 15 frt.
 Menekítő-kabát jó, tartós, sima brünni szövetből, gyapjútöltéssel, szépen kiállítva, kitűnő szabásu. 1-ső min. 11 frt 25 kr, 2-ik min. 13 frt 50 kr, 3-ik min. 15 frt 70 kr, 4-ik min. 18 frt.
 Vidéki megrendeléseknél elég mérték gyanánt: a mellszélesség, kar és nadrág hossza, gyermekek él csak a kor. Gondos szétküldés történik vagy a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel. A nem tetőző áru azonnal vagy a pénz visszaadatik. Megren-delés czimzendő

Schäfer Alajos
 első központi ruharaktárhoz Bécsben
 VI. Schmalzhofgasse 3/6.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy minden-nemű kézimunkáim és hozzávaló kellé-keket a raktár túlterhelése folytán, má-tól kezdve teljesen a beszerzési áron adatnak el.

Egyidejűleg ajánlom dús raktáram mindennemű férfi, női és gyermek fe-hérnemű és Jaeger árukban. női triko derakok, fiu és leány triko ruhácskák, Berlini és triko sapkák. Női és gyermek bolgár (kapcsos) fejkötők, muffok gallé-rok és mindennemű női divat és pipere czikkek a legolcsóbb árak mellett.

Győri Ignác
 Debreczen, főtér a Bika szállodával szembe.

Pirszen
(Coaks)
 ugyszinte köszönet fűtésre és kovácsok részére legjobb mi-nőségben házhoz is szállitva ajánl jutányos áron

a légszeszgyár igazgatósága
 Debreczenben.
 Megrendeléseket részünkre elfogad **KONDOR L.** üzlete Czégély-utca.